

**Česká republika
USNESENÍ
Ústavního soudu**

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Vladimíra Kůrky, soudce zpravodaje Jana Filipa a soudce Jana Musila o ústavní stížnosti stěžovatele Pavla P. (jedná se o pseudonym), zastoupeného JUDr. Janem Vodičkou, advokátem se sídlem v Liberci, Valdštejnská 381/6, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. února 2013 č. j. 8 Tdo 137/2013-43, rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 19. září 2012 č. j. 31 Tmo 5/2012-613 a rozsudku Okresního soudu v Liberci ze dne 24. listopadu 2011 č. j. 7 Tm 13/2011-553, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění

I.

Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavní soud obdržel dne 3. června 2013 návrh ve smyslu ustanovení § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), jímž se stěžovatel domáhal zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí obecných soudů, kterými byl shledán vinným, že jako hlavní správce a administrátor internetových stránek umožnil uživatelům internetu přístup k neoprávněným rozmnoženinám filmových a televizních děl. Tím dle napadených rozhodnutí spáchal provinění porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práva k databázi dle ustanovení § 270 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "trestní zákoník"), za což mu bylo uloženo trestní opatření odnětí svobody ve výměře 5 měsíců, jenž bylo odloženo na zkušební dobu v trvání jednoho roku, a trestní opatření propadnutí věci - stěžovatelova osobního notebooku.

2. Z obsahu napadených rozhodnutí a příslušného spisu Okresního soudu v Liberci (dále jen "okresní soud"), který si Ústavní soud pro posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti vyžádal, se podává, že okresní soud shledal napadeným rozsudkem stěžovatele vinným shora uvedeným proviněním, neboť dle soudu bylo v řízení prokázáno, že stěžovatel úmyslně, ručně a cíleně zpřístupňoval autorskými právy chráněná díla široké veřejnosti, čímž se činnost jeho internetové stránky lišila od víceméně automatizovaných internetových vyhledávačů. Stěžovatel tak porušil autorská práva k chráněným dílům, přestože tato díla toliko zprostředkoval pomocí tzv. embedded linků, tedy nevlastnil jejich kopie, žádné nepořizoval, ani neupravoval, nýbrž stal se toliko prostředníkem mezi uživateli internetu a osobami, které autorská práva přímo porušovaly zveřejňováním nelegálních kopií chráněných filmových a televizních děl. V tomto směru představuje podle okresního soudu důležitý aspekt to, že

stěžovatel se předmětné činnosti dopouštěl po řadu měsíců i poté, co byl na protiprávnost svého jednání upozorněn dopisem od České protipirátské unie, jakož i fakt, že stěžovatel měl z popsané činnosti přímý finanční prospěch. Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci zrušil napadeným rozsudkem rozhodnutí nalézacího soudu, neboť dle jeho názoru musí být seznam neoprávněně zpřístupněných děl obsažen ve výroku odsuzujícího rozsudku. Jinak se však odvolací soud se závěry soudu prvního stupně ztotožnil a doplnil je především ve směru prokázání zavinění ve formě úmyslu. Stěžovatelem podané dovolání poté Nejvyšší soud jako zjevně neopodstatněné napadeným usnesením odmítl, přičemž závěry obou soudů vyhodnotil jako správné a ještě je pro úplnost obsáhle doplnil.

II.

Argumentace stěžovatele

3. Stěžovatel spatřuje ve vydání napadených rozhodnutí porušení jeho ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces garantovaného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina") a čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, v jehož důsledku bylo porušeno ústavní právo na trestní stíhání a omezení svobody v mezích zákona ve smyslu čl. 8 odst. 2 Listiny. Toto porušení bylo způsobeno extrémním rozporem mezi provedenými důkazy a obecnými soudy vyvozenými právními závěry, neboť provedeným dokazováním bylo bez jakýchkoliv pochybností zjištěno, že nebyla naplněna objektivní stránka provinění, spočívající v porušení autorských práv neoprávněným nakládáním s chráněným dílem. Stěžovatel s díly žádným způsobem nenakládal, nýbrž pouze odkazoval účastníky na kopie chráněných děl, aniž jejich oprávněnost mohl jakkoliv ověřit. Taková činnost se nijak neliší od činnosti nejznámějších internetových vyhledávačů. Stěžovatel se tak domnívá, že jeho činnost spadá do kategorie provozování zařízení umožňujícího nebo zajišťujícího sdělování chráněného díla ve smyslu ustanovení § 18 odst. 3 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "autorský zákon"), a tento svůj názor opírá i o závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 12. října 2006 sp. zn. I. ÚS 69/06 (N 186/43 SbNU 129), který řešil případ shodný s případem stěžovatelovým. Dle stěžovatelova názoru pak nebyla naplněna ani subjektivní stránka předmětného provinění, neboť soudy dovodily stěžovatelovo úmyslné zavinění toliko ze skutečnosti, že stěžovatel byl na údajnou protiprávnost svého jednání upozorněn dopisem České protipirátské unie. Proti tomuto závěru stěžovatel především namítá, že tímto způsobem nebylo úmyslné zavinění prokázáno, nýbrž toliko presumováno, což je dle judikatury Ústavního soudu nepřipustné. Obecné soudy se rovněž dostatečně nezabývaly námitkami stran stěžovatelova nedostatečného věku ke vzniku trestní odpovědnosti, jakož ani další obhajobou v tom směru, že stěžovatel se o případnou protiprávnost svého jednání zevrubně zajímal a dospěl k závěru, že provozování internetových stránek shora popsaným způsobem porušení autorského zákona nepředstavuje, neboť ani odborná veřejnost nedospěla v tomto směru k opačnému závěru. Česká protipirátská unie je pak soukromou institucí chránící zájmy svých klientů a z jejího stanoviska proto nelze dovozovat stěžovatelovo srozumění s porušením jakékoliv hodnoty chráněné trestním zákoníkem. Tato pochybení tak činí napadená rozhodnutí nepřezkoumatelnými. Soudy rovněž nevzaly v potaz, že ustanovení § 270 trestního zákoníku představuje tzv. normu s blanketní dispozicí, u níž je nutné se zabývat, zvláště v případě mladistvého pachatele, možností právního omylu ve smyslu § 19 trestního zákoníku. V poslední řadě pak soudy porušily zásadu subsidiarity trestní represe, neboť případ měl být řešen především prostředky soukromého práva a trestní orgány neměly převzít roli institucí

zastupujících zájmy autorů chráněných děl. Ze všech výše uvedených důvodů tedy stěžovatel navrhl, aby Ústavní soud napadená rozhodnutí zrušil.

III.

Formální předpoklady projednání návrhu

4. Ještě dříve, než mohl Ústavní soud přistoupit k věcnému projednání ústavní stížnosti, musel posoudit splnění podmínek řízení a dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí napadené ústavní stížností, a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen v souladu s požadavky § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu a ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu a contrario), neboť stěžovatel vyčerpal všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva.

IV.

Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

5. Ústavní soud následně posoudil obsah projednávané ústavní stížnosti (§ 42 odst. 1 a 2 zákona o Ústavním soudu), a dospěl k závěru, že ústavní stížnost představuje zjevně neopodstatněný návrh ve smyslu § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu. Uvedené ustanovení v zájmu racionality a efektivity řízení před Ústavním soudem dává tomuto soudu pravomoc posoudit "přijatelnost" návrhu předtím, než dospěje k závěru, že o návrhu rozhodne meritorně nálezem, přičemž jde o specifickou a relativně samostatnou část řízení, která nemá charakter řízení kontradiktorního, kdy Ústavní soud může obvykle rozhodnout bez dalšího, jen na základě obsahu napadených rozhodnutí orgánů veřejné moci a údajů obsažených v samotné ústavní stížnosti. Směřuje-li pak ústavní stížnost proti rozhodnutí orgánu veřejné moci, považuje ji Ústavní soud zpravidla za zjevně neopodstatněnou, jestliže napadené rozhodnutí není vzhledem ke své povaze, namítaným vadám svým či vadám řízení, které jeho vydání předcházelo, způsobilé porušit základní práva a svobody stěžovatele, tj. kdy ústavní stížnost postrádá ústavněprávní dimenzi. Zjevná neopodstatněnost ústavní stížnosti, přes její ústavněprávní dimenzi, může rovněž vyplynout z předchozích zamítavých rozhodnutí Ústavního soudu, řešících shodnou či obdobnou právní problematiku.

6. V první řadě je třeba zdůraznit, že ústavní stížnost představuje v naprosté většině stížnostních bodů téměř doslovné zopakování námitek uplatněných ve stěžovatelově odvolání (resp. dovolání), aniž by v ní stěžovatel zároveň jakkoliv brojl proti způsobu, jakým se obecné soudy s těmito námitkami vypořádaly. Stěžovatel tak ústavní stížností v podstatě vyžaduje, aby Ústavní soud vystupoval jako další instanci trestního soudnictví. K "přehodnocování" otázek podústavního práva a hodnocení důkazů provedeného obecnými soudy však není Ústavní soud zásadně příslušný. Jeho úkolem v řízení o ústavní stížnosti je ochrana základních práv a svobod, přičemž při přezkumu činnosti obecných soudů se jedná především o ochranu procesních záruk spravedlivého procesu zakotvených v hlavě páté Listiny. Stěžovatel vystavil svou argumentaci na pokračující polemice s názorem nalézacího soudu, aniž by nějakým způsobem reflektoval skutečnost, že další dva nezávislé soudy se s jím vznesenou argumentací ve všech podstatných částech obsáhle vypořádaly (srov. zejména s. 4 až 13 předmětného usnesení Nejvyššího soudu). Ústavní soud proto přezkoumal napadená rozhodnutí v aspektu dodržení procesních garancí spravedlivého procesu, přičemž jejich porušení neshledal a nezbyvá mu proto než na závěry obecných soudů v jednotlivých námitkách pro podrobnosti odkázat.

7. Nad rámec výše uvedeného Ústavní soud konstatuje, že poukazy na stěžovatelem zmiňovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 12. října 2006 sp. zn. I. ÚS 69/06 (N 186/43 SbNU 129) jsou v projednávané věci nepřipadné. Vedle již obecnými soudy zdůrazněné skutečnosti, že se v předmětném případě jednalo o zcela jiný druh porušení autorských práv, považuje Ústavní soud za nutné konstatovat, že ve zmiňovaném nálezu Ústavní soud obecným soudům vytknul především to, že se nedostatečným způsobem zabývaly jednak naplněním kritéria společenské nebezpečnosti, jakožto materiální stránky trestného činu, a rovněž tak možností vyřešení stěžovatelova jednání netrestní cestou. Žádné z těchto pochybení však nelze obecným soudům v projednávané věci vytknout, neboť odvolací i dovolací soud se důkladně a obsáhle vypořádaly se všemi stěžovatelovými námitkami, včetně otázek společenské škodlivosti stěžovatelova jednání a možností aplikace zásady subsidiarity trestní represe (viz s. 12 a 13 usnesení Nejvyššího soudu).

8. Ústavní soud tedy nemá, co by k rozhodovací činnosti obecných soudů dodal, a proto mu nezbylo než odmítnout ústavní stížnost dle ustanovení § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu jako návrh zjevně neopodstatněný.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 10. září 2013

Vladimír Kůrka v. r.
předseda senátu Ústavního soudu